

برخیز فوتبال

www.ketab.ir

مترجم، گردآورنده و مؤلف:
آرش معصومی

سرشناسه: معصومی، آرش، ۱۳۵۰ -
 عنوان و نام پدیدآورنده: برخیز فوتبال/ آرش معصومی.
 مشخصات نشر: تهران: سلیس، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری: ۳۴۰ ص. مصور.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۵۸-۲۴-۳
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 موضوع: فوتبال - تاریخ
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ب۴ ۶/م GV۹۴۲/۵
 رده بندی دیویی: ۷۹۶/۳۳۴
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۷۸۱۹۷

تلفن: ۵۶ ۲۱ ۹۷ ۶۶ - ۴۴ ۴۴ ۳۴۵ ۰۹۳۵

برخیز فوتبال

♦ مترجم، گردآورنده و مولف: آرش معصومی

♦ ویراستار: کاظم داداشی

♦ ناظر فنی چاپ: محمد بابانی

♦ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۲

♦ لیتوگرافی: نگین

♦ طراح جلد و صفحه‌آرایی: مهدیه خسرویانی

♦ مدیر هنری و اجرایی: محمدرضا حمیدی

♦ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

♦ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۵۸-۲۵-۰

♦ دفتر پخش: شرکت سینما آهنگ تلفن: ۰۹۱۲۳۰۶۸۱۱۳۶ فکس: ۸۹۷۸۵۱۰۵

♦ دفتر مرکزی: خ انقلاب، خ فلسطین، کوچه شمشاد، شماره ۱۵ تلفن: ۶۶۹۷۲۱۵۶

♦ کلبه حقوق چاپ و نشر به شرکت سینما آهنگ تعلق دارد.

♦ پشتیبان مالی: خانم سوری کاظمی وشنوه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

www.footballhistory.ir

فهرست

۱۱	پیشگفتار
۱۳	مقدمه
۱۹	ریشه و خاستگاه فوتبال
۲۵	چین باستان و تی شو چو
۳۶	ژاپن و کماری
۴۱	یونانیان و بازی های شان
۵۳	رومیان باستان و هارپاستوم
۶۰	سرخپوستان آمریکا و بازی پاساکواکوهوگ یا پاهساهمان
۶۳	اسکیموها و بازی آکساکتوک
۶۷	آزتک ها و بازی تیلاچتلی یا اولاما یا پوک تا پوک
۷۹	ایتالیا و بازی کالجیو فیورنتینو
۹۳	فرانسه و سوله یا چوله
۱۰۶	فوتبال در انگلستان
۱۰۹	ممنوعیت و تحریم های فوتبالی
۱۳۰	فوتبال در مدارس عمومی انگلستان
۱۴۳	قوانین فوتبال

۱۵۴	 سر ناتانیل کرسویک
۱۵۶	 ویلیام پرست
۱۶۰	 تأسیس بورد بین المللی در لندن، ۱۸۶۳ میلادی
۱۶۵	 اولین نشست بورد بین المللی فوتبال (IFAB)، ۱۸۸۶ میلادی
۱۶۸	 اولین مسابقات جام حذفی انگلستان
۱۷۴	 فوتبال یا ساکر
۱۷۶	 پیدایش لیگ فوتبال انگلستان و حرفه ای شدن
۱۹۶	 راه آهن و فوتبال
۱۹۹	 تشکر از خدا برای فوتبال
۲۰۱	 داوران، پنالتی و تورها، ۱۸۹۱ میلادی
۲۰۲	 شکل گیری زمین فوتبال، ۱۹۰۲ میلادی
۲۰۳	 تکمیل قانون آفساید، ۱۹۲۵ میلادی
۲۰۴	 رفع اشکالات قوانین، ۱۹۳۷ و ۱۹۹۷
۲۰۵	 قوانینی برای بهتر شدن بازی، دهه ۱۹۹۰
۲۰۷	 تغییراتی برای بهتر شدن بازی فوتبال
۲۰۹	 همه گیر شدن فوتبال در سراسر جهان
۲۱۰	 تأسیس اولین باشگاه ورزشی در اروپا
۲۱۱	 گسترش فوتبال در اروپای قاره ای
۲۲۰	 فوتبال در زمان جنگ جهانی اول
۲۲۸	 فوتبال در زمان جنگ جهانی دوم
۲۴۰	 فوتبال، المپیک و پیدایش جام جهانی
۲۴۴	 اولین دوره جام جهانی: اروگوئه ۱۹۳۰
۲۴۶	 دومین دوره جام جهانی: ایتالیا ۱۹۳۴
۲۷۰	 سومین دوره جام جهانی: فرانسه ۱۹۳۸
۲۷۹	 بازی مرگ و زندگی یا افسانه تبلیغاتی
۲۸۷	 اولین جام جهانی بعد از جنگ جهانی

۲۹۵	فوتبال در قرن بیستم
۲۹۶	صنعتی به نام فوتبال
۲۹۷	زیبائی ها، زشتی ها و شگفتی های فوتبال
۳۰۰	تاریخچه فوتبال زنان، موانع و تلاش ها
۳۰۲	تشکیل نخستین تیم های فوتبال زنان در اواخر قرن نوزدهم
۳۰۷	نخستین گام های زنان علاقمند به فوتبال در آلمان
۳۰۸	ممنوع شدن فوتبال زنان در آلمان پس از جنگ جهانی دوم
۳۱۳	رسمیت یافتن فوتبال زنان در آلمان
۳۱۴	بیلان موفق تیم ملی فوتبال زنان آلمان
۳۱۵	تصاویر قدیمی ترین تیم ها و باشگاه های فوتبال مردان
۳۳۱	منابع و مآخذ

پیشگفتار

پروردگار بزرگ و بی همتا را هزاران هزار درود که بر بنده حقیرش منت گذاشت تا این چند برگ ناقابل را فقط و فقط برای مطالعه علاقه مندان و دوستداران فوتبال و تاریخ گردآوری کنم. فکر فراهم کردن چنین کتابی مدت ها بود که مرا به خود مشغول کرده بود و در پی آن چند ماهی از وقتم را برای تحقیق و جست و جو در سایت های مختلف ایرانی و خارجی مرتبط با تاریخچه فوتبال صرف کردم. اما آنچه در خصوص تاریخ پیدایش این بازی در سایت ها و وبلاگ های فارسی یافتیم، همه بسیار محدود و کاملاً مشابه یکدیگر بودند. بسیاری از تاریخ ها و اعداد و ارقام آن ها با یکدیگر تفاوت داشتند و گاهی نیز اشتباه بودند. اگر بنا بر گردآوری صرفاً آن مطالبی بود که در منابع فارسی وجود دارند، شاید محصول این تلاش، کلاً به ۵۰ برگ هم نمی رسید؛ بنابراین به سایت های مختلف و معتبر خارجی رجوع کردم و مطالب زیادی را در این خصوص جمع آوری کردم و با مطالب فارسی بدست آمده، بارها و بارها مقایسه کرده و تطبیق دادم و در حد توانم بسیاری از نواقص را تکمیل و اشتباهات را تصحیح کردم. بدین منظور تمام تلاش خود را به کار بستم تا هیچ یک از مطالب ذکر شده فاقد صحت و سندیت نباشند و کلیه اعداد و ارقام و تاریخ های مکتوب، مستند باشند و به همین جهت چندین منبع را فقط در خصوص یک مطلب خاص ترجمه و به فارسی برگرداندم تا اطمینان کامل حاصل شود.

البته در این نوشتار از بعضی از مطالب سایت های فارسی نیز بهره گرفتم و مشابه آن مطلب را در چندین سایت و وبلاگ دیگر نیز مشاهده کردم و نتوانستم پی به منبع اصلی آن ببرم و ناچاراً هر چند منبع را در قسمت منابع و ماخذ ذکر کردم، ولی این فقط قسمت کوچکی از کار بود و اگر قصد داشتیم یک کتاب خاص را به فارسی بر می گرداندم کاری بس راحت تر را پیش رو داشتیم، چرا که پایه و اساس این کتاب بر مبنای جمع آوری بسیاری از مطالب مختلف از سایت های خارجی در خصوص تاریخچه ورزش فوتبال بود و من آن ها را به فارسی برگرداندم. از طرفی به منظور درک بهتر مطلب از جانب خواننده محترم، عکس های کاملاً مستند و مرتبط با هر مطلب را با زحمت فراوان پیدا کرده و در جای خودش قرار دادم تا خواننده بدرستی حال و هوای آن برهه از زمان را درک کرده و فهم و درک بهتری نسبت به آن موضوع داشته باشد.

اما این همه کار نبود و به منظور پی بردن به صحت و سندیت عکس‌ها و حفظ صداقت کلام و دیدار در کتاب، به ناچار عکس‌ها را با عکس‌ها و تصاویر دیگر مقایسه می‌کردم و در حقیقت به دنبال تصاویری بودم که بیشترین تأثیر گذاری را در مخاطب ایجاد کند.

ذکر این نکته نیز کاملاً ضروری به نظر می‌رسد که کسی به تنهایی قادر به نوشتن تاریخچه فوتبال نیست مگر با کمک و بهره‌گیری از منابع معتبر و سخت‌ترین کار من بیشتر معطوف به گردآوری این منابع و تطبیق و مقایسه آنها با یکدیگر بود تا مطلبی مهم و ناگفته از قلم نیفتد؛ و امید است در این خصوص موفقیت حاصل شده باشد. اگر خواننده محترم قصد دارد با مطالعه این کتاب از تکنیک‌ها و تاکتیک‌های نوین فوتبال چیزی بدست آورد، در انتخاب خود دچار اشتباه شده است. اگر قصد دارید تا از زندگی و بیوگرافی ستارگان بزرگ فوتبال و لیونل مسی و یا کریس رونالدو بدانید، در این کتاب چیزی نخواهید یافت. این چند برگ مختصر فقط و فقط در خصوص تاریخچه و سرمنشأ فوتبال است و بس. خواننده محترم با مطالعه این کتاب به اعماق تاریخ می‌رود و همراه با آن، به امپراطوری بزرگ چین، به تمدن آزتک‌ها در سرزمین آمریکای مرکزی...

در پایان باید عرض کنم که من در گردآوری بهترین و مفیدترین مطالب تمام تلاش خود را به کار بستم، اما خود نمی‌توانم در این خصوص قضاوتی کنم و امید است که مورد توجه شما عزیزان و علاقه‌مندان قرار گیرد.

جا دارد که از دوست بسیار عزیزم جناب آقای کاظم داداشی که همواره بنده را در انجام کارهایم مورد لطف و تشویق قرار می‌دهند کمال قدردانی و تشکر را داشته باشم. همینطور همسر مهربانم که در شرایط بسیار سختی که از بیماری شدید رنج می‌بردم، مرا تشویق و همراهی می‌کرد و هرگز مرا تنها نگذاشت.

آرش معصومی

۱۳۹۱/۱۰/۱۸

در طول دوران سپری شده از زمان پیدایش این بازی مردمی و عامه پسند، همواره بحث و جدل بر سر آن است که فوتبال از کجا شروع شد و به کدام قوم و ملت متعلق است و چگونه پدید آمده است. فوتبال نوین و امروزی و فوتبالی که امروز بدین صورت می بینیم از هیچ جا شروع نشده، حتی انگلستان.

فوتبال حاصل ضربه زدن انسان ها و اقوام مختلف بشر به توپ، در طول تاریخ و در جای جای این کره خاکی است. توپی که حتی گاهی گرد هم نبوده است.

هر شخصی که در طول قرون گذشته با پا ضربه ای به توپ زده است، در شکل گیری تاریخچه این بازی جایی دارد و برگی از کتاب تاریخ فوتبال را به خود اختصاص داده است، از اکنون سرزمین های شرق دور، از امپراطوری یونان و روم، از سرزمین مایاها و ... تا پرتغال، از آلپ تا سرزمین گل ها. اما در نهایت این مردان سرزمین انگلوساکسون ها بودند که آنچه را دیدند، گرفتند و کامل کردند تا فوتبال تبدیل شد به فوتبال... بازی زیبایی که امروزه گاه حواشی زشت و زننده ای، چهره اش را می خراشد؛ بازی هیجان انگیز و جذابی که برای طرف پیروز، شادی و غرور به همراه دارد و برای گروه شکست خورده، غم و اندوه.

چه زیباست چرخیدن این چند تکه چرم کوک شده و رد شدنش از سمتی به سمت دیگر و گردیدنش میان زمین و هوا و گذشتنش از خطی و بوسه زدنش به توری... و بالعکس چه غم انگیز است؛ چه انسان های بی گناهی که در راه تولد این فرزند نامشروع قربانی نشدند. قربانی، قربانی است؛ و هر تحول و انقلابی، قتل و کشتاری نیز به همراه دارد!

فوتبال با هر نوع قانون و روشی بازی می شد. هر قوم و ملتی بنا به آداب و رسوم خود، با پا ضربه ای به توپ می زد، فارغ از هر گونه نگرانی و دغدغه. هدف و مقصود فقط ضربه زدن با پا به توپ بود و بس. فوتبال بازی می شد، چون اسمش فوتبال بود. انسان ها فارغ از هر چیزی و با خیالی آسوده، با پاهایشان به توپ ضربه می زدند تا به هدف برسند؛ هدف هر آنچه بود، بیش از یک دروازه ساده نبود؛ آن هم حلقه ای، توری و یا ایوان کلیسایی دورافتاده...
فوتبال! برخیز و ببین... تو امروز دیگر یک هدف نیستی.

تو امروز وسیله ای هستی برای رسیدن به هدف. تو دیگر فرزندی نامشروع نیستی! پدر داری، مادر داری و حتی دایه... گول ها و کارتل های بزرگ تجاری و اقتصادی، دولتمردان سیاست زدهٔ تشنهٔ قدرت و همه و همه تو را در آغوش گرفته‌اند. امروز دیگر بازیکنان فقط با پاهایشان به توپ ضربه نمی زنند؛ تو امروز فرهنگ داری، فوتبال!

و روزی جام جهانی پدید آمد. و برای آن که ملت های سراسر جهان در گوشه ای گرد هم آیند و سالم و سلامت با هم رقابت کنند و بازی، روزی جام جهانی پدید آمد.

ژول ریمه! تو مرد بزرگی هستی... تو برای فوتبال سنگ تمام گذاشتی... تو کار بزرگی کردی... و جام جهانی تبدیل شد به صحنه ای برای رویارویی اقوام و نژادهای مختلف و گاهی برای فرونشاندن عقده های سیاسی، اقتصادی و نظامی ملت ها و کشورها. ملتی که در جنگ و نزاع با ملتی دیگر مغلوب و سرخورده و افسرده بود، حال با پیروزی بر رقیب دیرینه خود در مستطیل سبز، در این بازی زیبا غرق در شور و نشاط می شود، لبخند می زند و سرمست از پیروزی، به جشن و پایکوبی در خیابان ها می پردازد؛ و دیگر ملتی، غمگین و ناراحت، در انتظار فرصتی برای انتقام.

این است زیبایی بازی فوتبال... مردمی فقیر و بی چیز، بر ملتی دارا و ثروتمند چیره می شوند؛ و چه لذت بخش است این پیروزی. ملتی ضعیف و شکست خورده در جنگ، خشمگین از زخمی کهنه، ابرقدرتی را در زمین فوتبال در هم می کوبند اما این فقط یک روی سکه است... در آن سوی دیگر، زد و بندهای سیاسی، اقتصادی و تبلیغاتی و آگهی های بازرگانی و تجاری... تولیدکنندگان کفش و پوشاک ورزشی و از همه مهم تر آدمی، شکلات، زن های جذاب و عریان شامپو به دست، کالاهای مهم و ضروری مثل موبایل، ساعت و...! این ها همگی فوتبال را احاطه کرده‌اند. امروز دیگر مسائل اقتصادی و سیاسی جزئی از فوتبال نیستند؛ این فوتبال است که به جزئی از آن ها تبدیل شده است!

دیگر گذشته است دورانی که ادوارد دوم -پادشاه انگلستان- این بازی عامه پسند را در سراسر خاک کشورش ممنوع کرد تا مردم بتوانند به تمرین تیراندازی بپردازند و او بتواند در جنگ با اسکاتلند پیروز شود. حال، بسیاری از دولتمردان و اهالی سیاست از پیروزی تیم های فوتبال کشورشان بر رقبای غرق در لذت و شادی می شوند.

هر قوم و ملتی تاریخ و سرنوشت خودش را دارد. تاریخ به ما می آموزد تا از سرگذشت پیشینیان خود درس بگیریم، که همانا آنان آینه های عبرت مایند.

تاریخ به مردم مکزیک آموخت تا دیگر مانند اقوام گذشته خود - آرتک ها - بازیکنان را در مراسم مذهبی قربانی نکنند. مردم چین آموختند که بازیکنان بازی فوتبال تی سو چو را تنبیه بدنی نکنند. مردم انگلستان امروز دیگر پس از بازی فوتبال، مورد مؤاخذه قرار نمی گیرند و دیگر سر کسی بخاطر فوتبال با گیوتین قطع نمی شود. تاریخ چه درس های آموزنده ای دارد!

آری... فوتبال در طول تاریخ، مسیر تحولی عظیم را سپری کرد و پشت سر گذاشت تا بدین جا رسید. فوتبال بازی ای زیباست نه زشت و خشن. فوتبال جنگ و نزاع نیست. فوتبال فقط و فقط یک بازی است. به دقت نگاه کن... فقط یک بازی زیبا... چقدر هنرمند است این جادوگر فوتبال! به او نگاه کن... همه محو این نمایش اند...

برخیز فوتبال! ببین دیگر زمان آن گذشته است که اختلاف نژادها میان بازیکنان یک تیم مشکل آفرین شود! دیگر اسکاتلندی از انگلیسی و انگلیسی از اسکاتلندی متنفر نیست! دیگر هیچ جای این کره خاکی، تماشاگری را پیدا نمی کنی که یک بازیکن سیاه پوست را مسخره کند! دیگر از شعارهای نژادپرستانه خبری نیست! فوتبال! بلند شو ببین... دیگر بازیکنی با سر و آرنج به سر و صورت دیگری نمی کوبد! دیگر دست و پای هیچ بازیکنی نمی شکند! تو امروز نظم و انضباط داری، قاعده داری، قانون داری و همه تابع قوانین تواند!

تاریخچه فوتبال را بخوانید... انگار همین دیروز بود که آشوب و بلوا در میان طرفداران و تماشاگران تیم های فوتبال ورزشگاهی را به خاک و خون کشید، چه مردان و زنانی که در میان دست و پای خیل عظیم تماشاگران له نشدند و جان ندادند. تاریخچه فوتبال را به دقت بخوانید... حتی پیش ترها فوتبال آن قدر خشن بود که تماشاگران نیز از گزند بازیکنان خشن بی بهره نبودند.

فوتبال! برخیز و ببین که امروز بسیاری از تماشاگران تو فقط در گوشه ای می نشینند، زیبایی تو را می نگرند و محو تماشایت می شوند. تو وسوسه گری، فوتبال! وسوسه گر.